

Sex Education Knowledge and Opinions on Approaches of Sex Education for Upper Secondary Students in Pattani Province

Pornpen Suwandecha¹, Sunisa Siriwipat² and Wimon Pakhathirathien³

¹ M.Ed.(Population Education), Assistant Professor,

E-mail: spornpen@bunga.pn.psu.ac.th

² M.A.(Teaching-Social Studies), Assistant Professor,

³ M.Ed.(Thai) Lecturer,

Demonstration School, Faculty of Education, Prince of Songkla University

Abstract

The purposes of this research were to study sex education knowledge of upper secondary students in Pattani province by comparing the variables of sex, religion, and social state where schools are located and to study opinions on approaches of sex education for students. The research sample was 360 upper secondary students in Pattani province. The instrument was a questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test. The findings were: 1) Upper secondary students in Pattani province had sex education knowledge at a moderate level. 2) The results of comparing the level of sex education knowledge were: 2.1 Male and female students had different knowledge in sex education at .05 level of significance; the female had a higher range than the male. 2.2 Buddhist students and muslim students had different knowledge in sex education at .001 level of significance; buddhist students had a higher range than muslim students. 2.3 Students in schools both within and outside district areas had no difference of sex education knowledge. 3) Opinions on approaches of sex education were: 3.1 The students considered learning sex education in classroom the best approach. The next preferred approaches were sex education camp and research from books. 3.2 The students wanted most to have knowledge about acceptable sex relationship and safe sex intercourse, followed by information about how to have friends of the opposite sex proper behavior toward them, family planning and birth control.

Keywords: approaches of sex education, Pattani province, sex education, sex education knowledge, upper secondary students

ความรู้เรื่องเพศศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี

พรเพ็ญ สุวรรณเดชา¹, สุนิสา สิริวิพันธ์² และวิมล ภคธีรเธียร³

¹ ศษ.ม. (ประชากรศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์,

² ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน), ผู้ช่วยศาสตราจารย์,

³ กศ.ม.(ภาษาไทย), อาจารย์

ภาควิชาโรงเรียนสาธิตฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี เปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ศาสนาและสภาพสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าการทดสอบที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี มีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี 2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนชาย 2.2 นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม 2.3 นักเรียนที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมืองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี 3.1 นักเรียนเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนได้มากที่สุด รองลงมาคือการเข้าค่ายอบรมความรู้เรื่องเพศศึกษา และการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ 3.2 นักเรียนต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์และการร่วมเพศอย่างถูกวิธี ถูกหลักและปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือการคบเพื่อนต่างเพศและการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ การวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด

คำสำคัญ: ความรู้ด้านเพศศึกษา, จังหวัดปัตตานี, นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น, เพศศึกษา, รูปแบบการให้ความรู้ด้านเพศศึกษา

บทนำ

ประชากรวัยรุ่นอยู่ในวัยที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน เพราะพ้นจากภาวะวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่ และถือว่าเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต โดยทั่วไปวัยรุ่นจะมีความอยากรู้อยากเห็น ใฝ่หาประสบการณ์แปลกใหม่ในชีวิตอยู่ตลอดเวลา เมื่อผนวกกับธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรม การแสดงออกและความรู้สึกทางจิตใจ (สันทัต เสริมศรี และสืบพงศ์ ไชยพรรค, 2533, 303) ประชากรในวัยนี้ จึงมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ อิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกและการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศในหนังสือ วารสารและสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้เน้นหนักทางด้านความต้องการและการตอบสนองทางกามารมณ์มากกว่าด้านวิชาการ ส่งผลให้วัยรุ่นมีความต้องการแสวงหาประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของประชากรวัยรุ่นในสังคมปัจจุบัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาประมาณ 20-25 ปี พบว่า นักเรียนวัยรุ่นส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศและขาดรูปแบบการสอนหรือการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่นักเรียนต้องการ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาความไม่เข้าใจเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดการสะสมปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งนี้เพราะการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศส่งผลต่อการเกิดเจตคติในทางลบ และมีการปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในเรื่องเพศ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พฤติกรรมล่าส่อนทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์อย่างฉาบฉวย ทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง และการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ซึ่งรวมถึงโรคเอดส์ (พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2545, 1) ความรู้เรื่องเพศศึกษาจึงเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญและควรมีรูปแบบที่เหมาะสมในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนวัยรุ่นอีกด้วย

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้ นักเรียนชายและหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษา เรียนรู้ถึงการเจริญเติบโตของร่างกาย การพัฒนาบุคลิกภาพที่ดึงดูดและปรับปรุงตัวเองให้เหมาะสม

กับการดำเนินชีวิตในโรงเรียน ครอบครัวและสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนต้องไปแสวงหาความรู้ที่ไม่ถูกต้องจากแหล่งอื่น ๆ อันเป็นผลให้เกิดปัญหาทางเพศได้ (ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม, 2527, 3) การสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติด้านเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ที่มีอายุระหว่าง 16 - 21 ปี ใน 14 ประเทศทั่วโลก พบว่า วัยรุ่นเกือบทุกประเทศกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากเพื่อนมากที่สุด ยกเว้นประเทศแคนาดา เม็กซิโกและสหราชอาณาจักรเท่านั้นที่ตอบว่าได้รับความรู้จากโรงเรียนมากที่สุด แต่วัยรุ่นฝรั่งเศสให้ความเห็นที่แตกต่างจากประเทศอื่น ๆ โดยตอบว่าได้รับความรู้เรื่องเพศจากคุณอนของตนมากที่สุด (โครงการสำรวจจตุเร็ก โกลบอล เซ็กซ์ เซอร์เวย์, 1999) อย่างไรก็ตาม ในระบบโรงเรียนแม้ นักเรียนจะมีโอกาสเรียนรู้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเพศศึกษาที่สอดแทรกไว้ในหลาย ๆ รายวิชา แต่รูปแบบการเรียนการสอนก็จะเน้นทางด้านทฤษฎีเป็นหลัก โดยเน้นการบรรยายเนื้อหาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจเป็นรูปแบบที่ไม่ตอบสนองต่อความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่น รวมถึงค่านิยมในสังคมไทยโดยทั่วไปไม่นิยมสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศโดยถือว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย บิดามารดาหรือแม้แต่ครูอาจารย์ ที่สอนในโรงเรียนก็จะไม่สอนนักเรียนในเรื่องนี้อย่างจริงจังหรือหากสอนก็มักจะใช้วิธีเลี่ยงไม่สอนโดยตรง อาจทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจไขว้เขวและนำไปสู่ความกดดันทางเพศได้ ทางออกของนักเรียนจึงมักได้แก่การศึกษาความรู้เรื่องเพศจากกลุ่มเพื่อนหรือหนังสือต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยทั่วไปโดยการซื้อหาหยาบยืมจากเพื่อนที่มีหนังสือเหล่านั้น (ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์, 2526, 122) ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ได้จากการอ่านนิตยสารทางเพศ ที่วางขายตามแผงหนังสือหรือในตลาดมืด ซึ่งส่วนใหญ่จะเขียนขึ้นเพื่อกระตุ้นอารมณ์เพศของผู้่านมากกว่าจะให้ความรู้เรื่องเพศตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ นิตยสารดังกล่าวยังวางขายอย่างเสรีโดยปราศจากการควบคุม จึงอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในสังคมแทนที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างแท้จริง หากนักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศอย่างไม่ถูกต้องจากสื่อดังกล่าว อาจจะทดลองปฏิบัติเพื่อหาประสบการณ์ทางเพศด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้

ถึงแม้ว่าจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษาไว้หลายเรื่อง ผู้วิจัยยังเห็นถึง ประโยชน์ที่ควรจะได้รู้จากสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการ จัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนทุกระดับชั้น และมีการเผยแพร่เรื่องเพศศึกษาตามสื่อต่าง ๆ อย่าง กว้างขวาง นักเรียนมีความรู้เรื่องเพศศึกษาระดับใด เพียงพอหรือไม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนต้องการรูปแบบ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างไร ในเรื่องใด ข้อมูล จากการศึกษาจะชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์เรื่องเพศศึกษาใน สังคมไทยได้ทางหนึ่ง และมีส่วนช่วยในการวางแผนให้ ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อ จะช่วยให้เยาวชนเกิดเจตคติที่ดี มีความรู้สึกนึกคิด มีการ ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อไป อนึ่ง ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีนักเรียนจาก หลากหลายวัฒนธรรมศึกษาอยู่ร่วมกันในชั้นและโรงเรียน เดียวกัน ได้รับความรู้พื้นฐานทางวิชาการในลักษณะ เดียวกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความรู้เรื่องเพศศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศ ศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน จังหวัดปัตตานี เพื่อจะได้รับข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการ ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนในจังหวัด ปัตตานีได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพทาง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันจิรา ไทยบัณฑิตย์ (2538, 17) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของเพศศึกษาไว้ว่า เพศศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นเช่นเดียวกับการศึกษาในด้านอื่น ๆ เพราะเป็น กุญแจดอกสำคัญที่ช่วยนำทางบุคคลให้ได้พบกับความสุข และความสำเร็ต่าง ๆ ในชีวิต และยังจะช่วยให้ ครอบครัวยังมีความสมบูรณ์พูนสุขอันจะเป็นรากฐานที่ มั่นคงและสำคัญยิ่งของสังคม อาจกล่าวได้ว่าเพศศึกษา เป็นกระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่ง เพราะผลการสอน ไม่ได้ปรากฏขึ้นแต่เพียงทางด้านร่างกายหรือทางด้าน วัตถุเท่านั้น แต่ผลส่วนใหญ่จะปรากฏในรูปของนามธรรม เช่น ทศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลด้วยเสมอ เพศศึกษาจึงมี บทบาทในการกำหนดเงื่อนไขของสังคมที่กว้างใหญ่ไพศาล และการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างเพียงพอ นั้น

จะสามารถสนองความต้องการของเยาวชนในด้านความ เจริญเติบโต การพัฒนาบุคลิกภาพที่งดงามและการ ปรับปรุงตัวที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

เนื่องจากพฤติกรรมทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของ ความรู้สึกนึกคิด การแสดงออกและบุคลิกภาพของมนุษย์ ดังนั้นการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศหรือการสอนเกี่ยวกับ เพศศึกษาจึงต้องวางแนวทางอย่างกว้าง ๆ ไว้ โดยคำนึง ถึงความสนใจ ความรู้สึก องค์ประกอบทางกาย จิตใจ และสังคมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในสังคม นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับเพศศึกษาได้รวบรวมลักษณะหรือธรรมชาติ ของความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไว้ ดังนี้

สุชาติ โสมประยูรและวรรณ โสมประยูร (2543, 5) แบ่งลักษณะความรู้เรื่องเพศออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. ลักษณะทางชีววิทยา (Biological aspect) ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยาของร่างกาย มนุษย์ เช่น โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ ของ ระบบการสืบพันธุ์ทั้งเพศชายและเพศหญิง ลักษณะทาง พันธุกรรมที่เกี่ยวกับเพศ ความเจริญเติบโตทางเพศ ใน ด้านร่างกาย การมีหนวดเคราและขนรักแร้ เสียงแตก การมีประจำเดือน การสืบพันธุ์ การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ และการคลอดบุตร เป็นต้น

2. ลักษณะทางสุขวิทยา (Hygienic aspect) ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพ การระมัดระวังรักษาร่างกายให้ ปราศจากโรคภัยหรือความผิดปกติทางเพศ เช่น ข้อควร ปฏิบัติขณะมีประจำเดือน การตรวจโลหิตก่อนแต่งงาน กามโรค

3. ลักษณะทางจิตวิทยา (Psychological aspect) ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับจิตใจและอารมณ์ เช่น ความเจริญ เติบโตทางเพศในด้านจิตใจ ความเปลี่ยนแปลงทางด้าน จิตใจและอารมณ์เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น แรงดันทางเพศ การ ระบายอารมณ์ทางเพศ ทศนคติต่อเพศตรงข้าม ความ รัก ความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศ ความผิดปกติ ทางด้านจิตใจและอารมณ์

4. ลักษณะทางสังคมวิทยา (Sociological aspect) ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และมาตรฐานความประพฤติหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น ความเจริญเติบโตทางเพศในด้านสังคม ความสัมพันธ์

ทางเพศ เพศสัมพันธ์ อิทธิพลของเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม การเกี่ยวพาราตี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน ชีวิตสมรสหรือชีวิตครอบครัว การวางแผนครอบครัว ประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศจึงเป็นความรู้ที่ละเอียดอ่อนที่ต้องปูพื้นฐานในทุกช่วงชีวิตของบุคคลเพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ ปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในวัยต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับศีลธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีงามของสังคม

จรรยา ทองถาวร (2530, 31) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่าวัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ โดยจะเริ่มตั้งแต่มีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างรวดเร็วในวัยแตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาว ซึ่งเกิดจากการกระตุ้นของฮอร์โมนเพศ จากนั้นก็มีการพัฒนาทางบุคลิกภาพเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่วัยรุ่นจะผ่านการพัฒนาในระยนี้ไปได้ เขาจะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาของวัยก่อน ๆ มาด้วยดีเพื่อเข้าสู่การมีเอกลักษณ์แห่งตนหรือความเป็นตัวของตัวเอง (Ego identity) และสามารถมีความผูกพันใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม (Intimacy) เมื่อร่างกายของวัยรุ่นเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วจนขนาดใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ มีการพัฒนาของลักษณะทางเพศและอวัยวะเพศไม่ช้าความรู้สึกทางเพศก็จะเกิดขึ้นโดยแทรกอยู่ในความคิดฝัน (Fantasy) ความฝัน ความคิดและพฤติกรรมซึ่งทำให้ความคิดของเขาต่อตนเองและคนอื่น ๆ ที่ใกล้ชิดกับเขาเปลี่ยนแปลงไป นั่นคือภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง (Self image) ของวัยรุ่นและการมองเห็นโลกภายนอกจะเปลี่ยนแปลงไป อารมณ์ของเขาจะอยู่ภายใต้อิทธิพลของแรงกระตุ้นใหม่ที่เกิดขึ้นทำให้เขาสับสน ว้าวุ่น และแก้อชิน แต่เนื่องจากมีการพัฒนาเขาวุ่นปัญญาอย่างมากควบคู่ไปด้วย วัยรุ่นส่วนใหญ่จึงสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวัยนี้ได้

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดอยู่ในช่วงต่อของวัยรุ่นตอนกลางและตอนปลาย เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ การมีพื้นฐานความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่นในด้านต่าง ๆ จะช่วยให้เข้าใจตนเองได้ดีขึ้น มีเจตคติ

ในการมองตนเองและผู้อื่นได้ชัดเจน โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องเพศ เด็กวัยรุ่นที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องจะปรับพฤติกรรมของตนเองได้เหมาะสมพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ มีเจตคติที่ดีต่อเรื่องเพศและสร้างครอบครัวที่มีสุขต่อไปในอนาคต

เด็กวัยรุ่นทุกคนมีความสนใจเรื่องเพศและต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ สถาบันทางสังคมหลายสถาบันต้องมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและวัยของเด็ก สถาบันเหล่านี้ ได้แก่ สถาบันหลักทั้ง 4 คือ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชน

1. ครอบครัว พ่อแม่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่ลูก จึงควรจะมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ด้วย เนื่องจากพ่อแม่เป็นครูคนแรกของลูกที่จะให้รูปแบบบุคลิกภาพทั้งความประพฤติ ทำที่อารมณ์รวมถึงการให้รูปแบบทางเพศแก่เด็ก ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละครอบครัวมีความสัมพันธ์อันเหมาะสมที่จะเอื้ออำนวยต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา (สุชาติ โสมประยูร และวารณี โสมประยูร, 2543, 177) ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่โดยตรงของครอบครัวที่จะให้ความรู้ในเรื่องนี้

2. โรงเรียน โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญรองจากครอบครัวในการให้ทิศทางเรื่องเพศที่ถูกต้องเหมาะสมแก่วัยของเด็ก เพราะนอกจากในชั้นเรียนที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมรวมทั้งบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกของสังคมไทยที่มีคุณภาพแล้ว ครูยังควรเป็นที่ปรึกษาแนะนำปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียนได้ตามความจำเป็นเพราะครูคือ พ่อแม่คนที่สองของเด็กและเยาวชนที่จะให้แนวทางและรูปแบบทางเพศที่ถูกต้องแก่เด็ก ในกรณีที่เด็กมีปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาทางเพศ ครูควรประสานความเข้าใจและร่วมมือกับผู้ปกครองของเด็กวางแผนทางแก้ไขรวมทั้งป้องกัน ควรพยายามดึงเด็กให้มีส่วนร่วมในการบำบัดปัญหาพร้อมกับครอบครัวด้วย (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และคณะ, 2540, 12)

3. ชุมชน ชุมชนมีอิทธิพลต่อเรื่องเพศทั้งทางบวกและลบ ทั้งนี้เพราะชุมชนประกอบด้วยครอบครัวหลากหลาย มีค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีและความ

เชื่อถือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ทั้งเหมือน คล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน หากเด็กไม่ได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ เด็กอาจแสวงหาความรู้ในเรื่องเพศจากเพื่อนบ้าน คนในชุมชน ซึ่งไม่อาจคาดเดาได้ว่าคนเหล่านั้นให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เด็กหรือไม่ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศของเด็กเป็นอย่างมาก เพราะเด็กวัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็น อยากรลอง จึงอาจมีพฤติกรรมตามแบบของกลุ่มคนต่าง ๆ ในชุมชนได้

4. สื่อมวลชน สื่อมวลชนมีหลายรูปแบบและเป็นปัจจัยสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมรวมทั้งเรื่องเพศ ซึ่งเป็นที่นิยมกันมากทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจน มหรสพพื้นบ้าน สื่อมวลชนจึงควรมีส่วนให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางรองรับและประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เหมาะสมที่ประชาชนทุกเพศทุกวัยควรทราบจากหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ การจัดเนื้อหาข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนควรมีความถูกต้องชัดเจน นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาเรื่องเพศในด้านต่าง ๆ จะมีส่วนในการสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศแก่เยาวชนได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันหากสื่อมวลชนนำเสนอข้อมูลที่ยั่วทางเพศหรือให้ความรู้ที่ไม่ถูกต้องเยาวชนซึ่งยังขาดการวิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง อาจจะดำเนินชีวิตผิดพลาดได้ (นงลักษณ์ เอ็มประดิษฐ์ และคณะ, 2540, 14 -15)

นักวิชาการได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา เจตคติ ประสพการณ์ หรือพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการทดลองใช้สื่อต่าง ๆ ในการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ดังนี้

ปรียา อันตรระกุล (2523, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว พบว่า นักเรียนหญิงมีความรู้เรื่องเพศศึกษามากกว่านักเรียนชาย แต่มีทัศนคติในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความรู้ เจตคติและประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน

กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศจากเนื้อหา 4 ลักษณะ คือ ชีวิตวิทยา สุขวิทยา จิตวิทยาและสังคมวิทยา โดยเฉลี่ยระดับปานกลาง มีเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเฉลี่ยเป็นบวก กลุ่มตัวอย่างนี้แสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศในความรู้ที่ตีงามเหมาะสมและมีคุณค่า สอดคล้องกับความต้องการและวัฒนธรรมของสังคม นักเรียนมีประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเฉลี่ยน้อย นักเรียนชายและหญิงมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศปานกลาง และมีความรู้ไม่แตกต่างกัน จันจิรา ไทยบัณฑิตย์ (2538, 1) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และโรงเรียนสหศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความรู้ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบความรู้ตามตัวแปรประเภทโรงเรียน พบว่า ทั้ง 3 ประเภทโรงเรียน นักเรียนมีความรู้แตกต่างกัน นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา ศุภาศิริ การิกานุจน์ (2540, บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มพ่อและกลุ่มแม่ มีบทบาทในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาว ในระดับปานกลาง

ในสวนงานวิจัยต่างประเทศ Shipman (1968, 491) วิจัย เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษา มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่า นักศึกษาทั้งชายและหญิงเพียงร้อยละ 14 ได้รับความรู้เรื่องเพศจากบิดามารดา นอกจากนี้ก็ศึกษา มีความรู้และความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศจากหนังสือ เป็นส่วนใหญ่ Warren (1969, 588) ศึกษาแหล่งที่มาและความถูกต้องของความรู้เรื่องเพศจากนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนอร์ธโคโรลิง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มองว่าโรงเรียนไม่ใช่แหล่งสำคัญที่ให้ความรู้เรื่องเพศ แต่มีข้อที่น่าสังเกต คือ นักศึกษากลุ่มที่เห็นว่าโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่ให้ความรู้เรื่องเพศมีความรู้เรื่องเพศดีกว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่เห็นว่าโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่ให้ความรู้เรื่องเพศ ประมาณร้อยละ 20 เห็นว่าบิดามารดาเป็นแหล่งสำคัญที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศและส่วนใหญ่ ได้รับความรู้เรื่องเพศมาจากคำบอกเล่าของเพื่อน ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งยังมีความรู้ในเรื่องเพศน้อยอยู่ Thornburg (1970, 370) ทำการ

ศึกษาเรื่องพัฒนาการของวัยรุ่น พบว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความรู้เรื่องเพศ วัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่ได้รับความรู้ถูกต้องและเพียงพอ ตลอดจนมีทัศนคติในด้านลบต่อเรื่องเพศ Dawkins (1971, 22) กล่าวว่าจากการวิจัยเรื่องเพศศึกษาในประเทศอังกฤษ พบว่า เด็กส่วนใหญ่จะแสวงหาความรู้เรื่องเพศจากแหล่งอื่น เช่น จากเพื่อน หนังสือ ผู้ใหญ่ ที่คุยกันและสื่อมวลชนอื่น ๆ เด็กจึงได้รับความรู้ที่ไม่ถูกต้อง เกิดเจตคติที่ผิด ๆ และด้วยเหตุที่พ่อแม่มักจะลำบากใจที่จะพูดเรื่องเพศกับลูก ๆ ของตน การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนจึงน่าจะทำได้ง่ายกว่า นักเรียนส่วนใหญ่ก็มีความเห็นว่าสมควรจะให้โรงเรียนเป็นแหล่งสอนเพศศึกษา เพราะพ่อแม่ไม่พร้อมที่จะตอบคำถามหรือปัญหาเรื่องเพศได้ แต่ทั้งนี้ นักเรียนก็เห็นพ้องกันว่าครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้และมีความพร้อมที่จะสอนด้วย Sonya (1974, 7584 A) ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อเพศศึกษาจากนักเรียนอายุ 11-19 ปี จำนวน 135 คน พบว่า การศึกษาวิชาเพศศึกษาช่วยให้มีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ เรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่จะตัดสินใจ มากกว่าจะเป็นเรื่องที่ต้องตามกฎหรือข้อบังคับของชุมชน เนื้อหาวิชาเพศศึกษามีได้เป็นเครื่องชักจูงให้มีการปฏิบัติผิดทางเพศ แต่กลับช่วยให้มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศอย่างถูกต้องและเรียบร้อยขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเพศศึกษาให้ความรู้ในเรื่องการคุมกำเนิดอย่างชัดเจน นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการศึกษาเรื่องเพศศึกษาแล้ว ยังคงมีความกลัวเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ กามโรคและการถูกขูดขวางไม่ให้มีเพศสัมพันธ์

จากงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พบว่า นักเรียนวัยรุ่นยังประสบปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา อีกทั้งยังมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศในบางเรื่อง วัยรุ่นต้องการความรู้ที่ถูกต้องโดยเฉพาะวิธีการและแหล่งความรู้ที่ดีเกี่ยวกับเพศศึกษา ดังนั้นการให้ความรู้และวิธีการให้ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงแหล่งความรู้ที่ดีจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เขามีความรู้ความเข้าใจเพศศึกษาอย่างถูกต้อง มีเจตคติที่ดี มีพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างเหมาะสมและอยู่ในกรอบวัฒนธรรมและประเพณีที่พึงงามของสังคมต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานี ที่นับถือศาสนาต่างกัน มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง และนอกเขตอำเภอเมืองในจังหวัดปัตตานี มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรม-สามัญศึกษา (เดิม) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียนทั้งเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 และเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 3,596 คน กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของยามานะ (Yamané อ้างถึงในประคอง กรรณสูต, 2525, 10) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 360 คน จำแนกเป็นนักเรียนชาย 120 คน นักเรียนหญิง 240 คน นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ 209 คน นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม 151 คน นักเรียนที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง 205 คน และนักเรียนที่เรียนโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมือง 155 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง บางส่วนส่งทางไปรษณีย์ ในส่วนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่วนที่ส่งทางไปรษณีย์ผู้วิจัยได้จัดทำบันทึกชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ชี้แจงให้นักเรียนทราบก่อนการตอบแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

4.1 คำตอบของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัว นำมาหาค่าความถี่ของคำตอบแต่ละคำตอบแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและอธิบายประกอบ

4.2 คำตอบของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 50 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก นำมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกมีค่า 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับเกณฑ์ในการประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ใช้เกณฑ์การประเมินของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เนื่องจากแบบสอบถามมีจำนวน 50 ข้อ คะแนนเต็มเท่ากับ 50 คะแนน ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาตัดสินระดับความรู้ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน 39.50 - 50.00 คะแนน หมายถึง มีความรู้ดีมาก

คะแนน 34.50 - 39.49 คะแนน หมายถึง มีความรู้ดี

คะแนน 29.50 - 34.49 คะแนน หมายถึง มีความรู้ปานกลาง

คะแนน 24.50 - 29.49 คะแนน หมายถึง มีความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

คะแนน 0 - 24.49 คะแนน หมายถึง มีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียน ตามตัวแปรด้านเพศ ศาสนาและสภาพสังคม ที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยใช้ t-test

4.3 คำตอบของแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นรูปแบบการได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษา ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม นำมาหาค่าความถี่ของคำตอบแต่ละรายการและวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ พร้อมจัดลำดับนำเสนอในรูปแบบตารางและอธิบายประกอบ

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมมีความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 29.98

นักเรียนชายมีความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ มีค่าเฉลี่ย 28.16 นักเรียนหญิงมีความรู้เรื่องเพศศึกษาปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 30.90 นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีความรู้เรื่องเพศศึกษาปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 31.55 นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีความรู้เรื่องเพศศึกษาผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ มีค่าเฉลี่ย 27.82 นักเรียนที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมืองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 30.12 และ 29.81 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี พบว่า

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 นักเรียนที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมืองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี พบว่า

3.1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียน การสอนในห้องเรียนเป็นรูปแบบการให้ความรู้เรื่อง เพศศึกษาแก่นักเรียนได้มากที่สุด รองลงมาคือการ เข้าค่ายอบรมความรู้เรื่องเพศศึกษา การศึกษาค้นคว้า จากหนังสือต่าง ๆ

3.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี มีความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับ เพศศึกษาในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์และการร่วมเพศอย่าง ถูกวิธี ถูกหลักและปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือ การคบเพื่อนต่างเพศและการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม กับเพื่อนต่างเพศ การวางแผนครอบครัวและการคุม กำเนิด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ความรู้เรื่องเพศศึกษาและ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด ปัตตานี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลโดยแยกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาและด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ รูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี พบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน จังหวัดปัตตานี มีความรู้เรื่องเพศศึกษาโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง แสดงว่านักเรียนยังมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องเพศศึกษาไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของปรีชา อันตระกูล (2523, 88) ที่พบว่านักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพฯ มีความรู้ เรื่องเพศศึกษาไม่มากพอและสอดคล้องกับผลการวิจัย ของพัทพงศ์ มนต์ไธสง (2531, บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้เรื่อง เพศศึกษาสูงกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อยซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก เนื้อหาความรู้เรื่องเพศศึกษาประกอบด้วยเนื้อหาที่มาจาก ศาสตร์หลายสาขาได้แก่ ชีววิทยา สุขศึกษา จิตวิทยา กายวิภาคศาสตร์ การวางแผนครอบครัว สังคมศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งยากต่อความเข้าใจ ประกอบกับความรู้ในบางเรื่อง ต้องอาศัยการจดจำเนื้อหา ที่นักเรียนได้ศึกษามาจาก

บทเรียนรวมทั้งต้องอาศัยความรู้รอบตัวและการติดตาม ข่าวสารข้อมูลใหม่ ๆ เกี่ยวกับเพศศึกษา (จันจิรา ไทยบัณฑิตย์, 2538, 70) ซึ่งนักเรียนบางส่วนอาจ ไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร

การที่ความรู้เรื่องเพศศึกษาโดยภาพรวมของ นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า นักเรียนเห็นว่ กลุ่มเพื่อนเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียน มากที่สุด สอดคล้องกับผลสำรวจพฤติกรรมและ ทักษะคิดด้านเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 16 - 21 ปี ใน 14 ประเทศทั่วโลก มีประเทศไทยรวมอยู่ด้วย พบว่า วัยรุ่นเกือบทุกประเทศตอบว่าได้รับความรู้เรื่อง เพศศึกษาจากเพื่อนมากที่สุด (โครงการสำรวจจุดเร็ก โกลบอล เซ็กซ์ เซอร์เวย์, 1999) นอกจากนี้มีนักเรียน จำนวนมาก พยายามเสาะแสวงหาความรู้และสื่อทางเพศ จากสื่อ/แหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูดจาเรื่องเพศ ในกลุ่มเพื่อน การดูวิดีโอ/วีซีดีโป๊ หนังสือพิมพ์/วารสาร และการดูเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต (เทวินทร์ ขอนเหนี่ยวกลาง, 2547, 26) หรือแม้แต่เมื่อถามความคิดเห็นของเด็ก วัยรุ่น พบว่า ความเข้าใจเรื่องเพศของเขายังคงแคบมาก จะเกี่ยวข้องกับ 1) กิจกรรมทางเพศ 2) เกี่ยวกับเพศ ชายเพศหญิง 3) ปัญหาสุขภาพทางเพศเท่านั้น แต่ แท้จริงแล้วเรื่องเพศศึกษายังมีความลุ่มลึกและมีความ ซับซ้อนกว่านั้น มีมิติที่หลากหลายประกอบกับความ เข้าอกเข้าใจ เรื่องเพศในสังคมไทยถือว่าอยู่ในระดับต่ำ มาก อีกทั้งค่านิยมในสังคมไทยโดยทั่วไปนั้น บิดามารดา ไม่นิยมสอน หรือพูดคุยเรื่องเพศโดยถือว่าเป็นเรื่อง น่าอับอาย เห็นได้จากการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจาก นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 5,000 คน พบว่า ทั้งหมดเรียนรู้เรื่องเพศจากพ่อแม่ไม่น้อยมาก (กิตติ กันภัย และสุกมล วิภาวีพลกุล, 2546) บางครั้งแม้แต่ ครูอาจารย์ในโรงเรียนก็ไม่สอนนักเรียนในเรื่องนี้ อย่าง จริงจังหรือหากสอนก็มักจะใช้วิธีเลี่ยงไม่สอนโดยตรงอาจ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจไขว่เขวทางเพศได้ นักเรียน จึงหันไปเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ ที่ไม่ได้ให้ ข้อมูลที่ถูกต้องแก่เขา เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วความรู้ด้าน เพศศึกษาที่ได้บางครั้งจึงยังไม่ถูกต้องตามที่ควรจะเป็น

ดังนั้นครอบครัวต้องตระหนักในเรื่องการให้ ความรู้ด้านเพศศึกษาแก่บุตรหลาน อย่าคิดว่าเป็นเรื่อง น่าอับอาย อย่าคิดว่าเป็นหน้าที่ของครูอาจารย์และโยน

ภาระเหล่านี้ให้ครูอาจารย์ทั้งหมด แต่ทั้งนี้การสอนเนื้อหาเพศศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก็มีความสำคัญและความจำเป็นต่อนักเรียนมาก ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ครูผู้สอนซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องเพศศึกษาอย่างถ่องแท้ (สุรงค์ จันทร์อม, 2529, 20) จึงจะช่วยให้ นักเรียนได้รับความรู้อย่างดีและถูกต้อง ชัดเจน การมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาครั้ง ๆ กลาง ๆ หรือคลุมเครือไม่ลึกซึ้ง อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ และนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในเรื่องเพศได้ ทั้งนี้บุคลากรทุกส่วนของระบบการศึกษาและสังคมควรตระหนักว่าการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสมจะเป็นสิ่งที่ช่วยควบคุมให้นักเรียนมีกรอบของความประพฤติที่เป็นไปในทิศทางที่การศึกษาและสังคมพึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความเข้าใจและมีการปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ศาสนาและสภาพสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ ดังนี้

1) นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชา อันตระกูล (2523, บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนชายและหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีความรู้เรื่องเพศศึกษามากกว่านักเรียนชายทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนหญิงมีความสนใจเรื่องเพศศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนใหญ่ปัญหาเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชายไม่ว่าจะเป็นเรื่องการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การติดโรคติดต่อร้ายแรงทางเพศสัมพันธ์ การถูกข่มขืนและการล่วงละเมิดทางเพศที่เกิดขึ้นรายวัน ในเรื่องนี้นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สุกระถกษ์ (2542) กล่าวว่าหากผู้หญิงหันมาสนใจศึกษาหาความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องก็

จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างมากในชีวิตประจำวันในเรื่องต่าง ๆ เช่น รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามวัยของร่างกาย วัฒนธรรมชาติของเพศตรงข้าม เพื่อการคบหาสมาคมและการวางตัวอย่างถูกต้อง รู้จักสะกดกลั่นอารมณ์เพศและการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ แนวทางการมีความสัมพันธ์ทางเพศที่ปลอดภัย เป็นต้น ในส่วนนักเรียนชายนั้น กรอบประเพณีและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการแสดงออกทางเพศของผู้ชาย ทำให้นักเรียนชายอยากรู้อยากลอง สนใจในด้านการปฏิบัติมากกว่า จึงมีความรู้เรื่องเพศศึกษาในด้านความรู้ หรือทางทฤษฎีน้อยกว่านักเรียนหญิง มีผลทำให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน

2) นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม มีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม ด้วยเหตุที่ศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามมีความแตกต่างกันด้านการปลูกฝังความเชื่อความศรัทธาและการปฏิบัติ ศาสนิกชนจึงมีแนวการดำรงชีวิตที่ต่างกัน กล่าวคือผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะเคร่งครัดในการปฏิบัติศาสนกิจ ส่งผลให้มีการควบคุมพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องทางเพศให้อยู่ในกรอบของหลักคำสอนรวมทั้งการควบคุมทางสังคมไม่เอื้ออำนวยให้เด็กมุสลิมวัยรุ่นแสวงหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ อีกทั้งการใช้ภาษาพื้นเมืองในการสื่อสารในชีวิตประจำวันอาจมีผลทำให้การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งความรู้เรื่องเพศศึกษาทางสื่อต่าง ๆ น้อยลง การปฏิบัติศาสนกิจในชีวิตประจำวันและการศึกษาวิชาการทางศาสนาเพิ่มเติมในตอนเช้าก่อนไปโรงเรียนหรือเวลาเย็นของนักเรียนรวมทั้งวันเสาร์และวันอาทิตย์ (อับดุลการี สาเมาะ, 2540, 1) ทำให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมุ่งเน้นให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักศีลธรรม จริยธรรมมากกว่าด้านอื่น ๆ ในขณะที่พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไปมักยึดถือรูปแบบการดำเนินชีวิตตามแบบตะวันตกเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นแสวงหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างกว้างขวางทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงส่งผลทำให้นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีความรู้เรื่องเพศศึกษา

แตกต่างกัน

3) นักเรียนที่เรียนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองและนักเรียนที่เรียนโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตอำเภอเมืองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากสังคมปัจจุบันอยู่ในโลกยุคโลกาภิวัตน์มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ในสังคมจึงมีการเชื่อมโยงทั่วถึงกันทุกมุมโลก (สุนิสาสิริวิวัฒน์, 2540, 63) การติดต่อสื่อสารอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลทำให้เกิดการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ ได้กว้างขวางโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วีดิทัศน์ วีซีดี ภาพยนตร์ ฯลฯ ความรู้เรื่องเพศศึกษามีการนำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างทั่วถึงเช่นกันทำให้นักเรียนที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมือง ต่างก็ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเพศศึกษาในลักษณะเดียวกัน อีกทั้งนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่น โดยทั่วไปแล้วจะมีความสนใจในเรื่องเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แม้จะอยู่ในเขตอำเภอเมืองหรือนอกเขตอำเภอเมือง และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การสอดแทรกเนื้อหาเรื่องเพศศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคนจะได้รับความรู้พื้นฐานในเรื่องเพศศึกษาจากการเรียนในห้องเรียนด้วย ดังนั้นจากเหตุผลดังกล่าวจึงมีผลทำให้นักเรียนที่เรียนโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมืองมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี พบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 74.2 มีความเห็นว่า ครูอาจารย์และกลุ่มเพื่อนเป็นผู้ที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประกายเพชร พันธุ์พุกษ์ (2524, 87) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าครูผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษามีความสำคัญต่อการช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจและนำวิชาเพศศึกษาไปปฏิบัติได้ถูกต้อง แกไขความเชื่อความเข้าใจผิดและความวิตกกังวลในเรื่องเพศได้ ในส่วนของกลุ่มเพื่อนจะเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของนักเรียนวัยรุ่นจะยึดติดเพื่อนในวัย

เดียวกัน ดังผลการวิจัยของ สุมนา ชมพูทวีป และคณะ (2532) พบว่า กลุ่มเพื่อนและครูจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้และเข้าใจเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชายมากที่สุด

2. นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่จะได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากครูอาจารย์มากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความสำคัญกับบทบาทของครูในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชพรพงศ์ มนต์ไธสง (2531, บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ครูและโรงเรียนจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถแก้ปัญหาทางเพศในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมนา ชมพูทวีป และคณะ (2532) ที่พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญต่อข่าวสารและความรู้เรื่องเพศศึกษาจากครูมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนต้องการให้ครูเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยและตรงตามความสนใจของเขา ดังที่นายแพทย์ นิกธ ดุสิตลิน (2543) กล่าวว่า การสอนเพศศึกษานั้นมิใช่การสอนทฤษฎีอย่างเดียวเพราะจะไม่เกิดทักษะที่ยั่งยืน แต่โรงเรียนควรมีครูสอนเพศศึกษาทั้งในทฤษฎีและการให้คำปรึกษาในเรื่องเพศศึกษาด้วย ซึ่งจิตราทองเกิด (2544) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องว่า เด็กมีความสนใจในเรื่องเพศศึกษาโดยธรรมชาติของวัยอยู่แล้วและอยากกรู้อยากเห็น อยากลอง อยากได้รับความรู้เรื่องนี้จากครู ดังนั้นการสอนจึงต้องมีทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ครูต้องเล่าปัญหาเรื่องเพศให้เด็กฟังเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน ต้องสอนในสิ่งที่เด็กสนใจ สอนตามปัญหาที่เด็กมี เพราะบางครั้งเขาอยากรู้แต่ไม่รู้อะไรไปถามใครก็อยากถามครูและให้ครูช่วยตอบปัญหาที่เด็กข้องใจจากการที่นักเรียนส่วนใหญ่ พึงพอใจที่จะได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากครูหากครูร่วมมือจัดการเรียนการสอนในเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการคิด การตัดสินใจและการแก้ปัญหาจะช่วยให้พฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ต่อไป

3. นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและมีความพึงพอใจตรงกันว่า โรงเรียนเป็นแหล่งที่นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษามากที่สุดและนักเรียนมีความพึง-

พอใจที่จะได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อชนิดต่าง ๆ การสนทนาในกลุ่มเพื่อน และอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความสำคัญกับแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาจาก 3 แหล่ง คือ โรงเรียน สื่อและกลุ่มเพื่อน ซึ่งผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นที่จัดทำขึ้นโดยโครงการดูเร็ก โกลบอล เช็กซ์ เซอร์เวย์ 1999 (Golbal Sex Survey: A Youth Perspective) มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันว่า วัยรุ่นได้แหล่งความรู้ด้านเพศศึกษาจากเพื่อน โรงเรียนและสื่อต่าง ๆ มากกว่าแหล่งข้อมูลอื่น ๆ (พันธศักดิ์ ศุกระฤกษ์, 2542) แหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาดังกล่าวมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนวัยรุ่นมาก ดังนั้นสิ่งสำคัญที่ควรตระหนัก คือ การให้โรงเรียนมีส่วนสำคัญในการปูพื้นฐานความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแต่ละระดับควรให้ความรู้ที่เหมาะสมตามพัฒนาการของเด็ก เพื่อนักเรียนจะได้มีความเข้าใจตรงกัน เมื่อนักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสม กลุ่มเพื่อนจะมีบทบาทในการเสริมสร้างทัศนคติและการปฏิบัติตนที่ดีในเรื่องเพศได้มากที่สุดทางหนึ่ง

ในส่วนของสื่อต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ วารสาร นิตยสาร วิดีทัศน์ เมื่อพิจารณาจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องเพศจะมีวิธีการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องเพศใน 3 รูปแบบ คือ 1) สื่อที่นำเสนอข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศ 2) สื่อเร้าอารมณ์เพศที่แสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศในรูปของละครหรือภาพทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ 3) สื่อที่ให้ความรู้เรื่องเพศ (กิตติ กันภัย และสุกมล วิชาวิพลกุล, 2546) สื่อในทุกรูปแบบควรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อที่ดีในการให้ความรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา เพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติตนที่ถูกต้องมิใช่เน้นจุดขายที่การเร้าอารมณ์ทางเพศโดยขาดจรรยาบรรณ

4. นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากสื่อชนิดต่าง ๆ คือ จากหนังสือเรียน หนังสือเพศศึกษาและโทรทัศน์มากเป็นอันดับต้น ๆ และจากสื่ออื่น ๆ รองลงมา ซึ่งแสดงว่านักเรียนให้คุณค่าและให้ความสำคัญกับสื่อประเภทหนังสือ ได้แก่ หนังสือเรียนที่มี

เนื้อหาเรื่องเพศศึกษาและหนังสือเพศศึกษาทั่วไปที่วางขายในท้องตลาด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในชีวิตประจำวันของนักเรียนจะต้องอ่านหนังสือเรียนในวิชาต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา หรืออาจจะได้อ่านหนังสือเพศศึกษาจากห้องสมุดหรือตามร้านหนังสือทั่วไป ซึ่งมักจะตั้งชื่อหนังสือให้สะดุดตาผู้อ่าน จากการสำรวจรายชื่อหนังสือเพศศึกษา พบว่า ร้านหนังสือทั่วไปที่มีวางแผงจำหน่ายอยู่ไม่ต่ำกว่า 47 เล่ม และยังมีหนังสือเพศศึกษาที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อมอบให้กับห้องสมุดโรงเรียนทั่วประเทศอีก 8 เล่ม เช่น เรื่อง ความผิดปกติทางเพศ ทอม ดี และเกย์ คู่มือวัยรุ่น ความล้าลึกทางเพศ ตำรับยาทางเพศ สมุนไพรยุคโบราณ คู่มือทองสำหรับเพศหญิง โตแล้วนะ...น่าจะมีอะไร เรื่องเพศ เพศ.....เรื่องที่เขาและเธอควรรู้ รวมบทความว่าด้วยอิสลามกับเรื่องเพศ (หนังสือเพศศึกษา, 2546) หนังสือเรียนและหนังสือเพศศึกษาดังกล่าว จะให้ความรู้พื้นฐานเรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนได้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะหนังสือเรียนจะสอดแทรกเนื้อหา เรื่องเพศศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาสุขศึกษา วิทยาศาสตร์ ทุกระดับชั้น หรือรายวิชาเลือกต่าง ๆ เป็นความรู้ที่สะสมขึ้นเรื่อย ๆ ตามวัยและให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เป็นวิชาการแก่นักเรียนในส่วนหนังสือเพศศึกษาจะได้รับความสนใจจากนักเรียนวัยรุ่นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย ไม่เป็นทางการ บางเล่มใช้สำนวนที่ถูกใจวัยรุ่น จึงทำให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายในกลุ่มและมักจะยืมอ่านต่อ ๆ กัน

นอกจากนี้สื่อชนิดอื่นก็มีส่วนในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนอย่างมาก สื่อที่นักเรียนให้ความสำคัญรอง ๆ ลงมา ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วารสาร/นิตยสาร หนังสือทั่ว ๆ ไป อินเทอร์เน็ต หนังสือการ์ตูน วีดีโอ/วีซีดี/ดีวีดี หนังสือโป๊ วิทยุและโปสเตอร์/แผ่นพับ นักเรียนพอใจที่จะได้รับความรู้จากสื่อต่าง ๆ ดังกล่าวใกล้เคียงกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการรับรู้เรื่องเพศศึกษา ต่อความรู้สึกนึกคิดทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นอย่างมากถึงสำคัญที่สุดสื่อชนิดต่าง ๆ จึงควรให้ข้อมูลความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนมิใช่เน้นการกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ควร

ปลูกฝังความคิดและทัศนคติที่ดีในเรื่องเพศ แนวทางปฏิบัติตนภายในกรอบของศีลธรรมและประเพณีที่ดีงามในเรื่องเพศศึกษา รวมทั้งการพัฒนาชีวิตอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคมให้กับนักเรียน

5. นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นรูปแบบที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนได้มากที่สุด อาจจะเป็นเพราะในชีวิตประจำวันนักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน กิจกรรมในชีวิตประจำวัน คือ การเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ นักเรียนจึงมีความต้องการที่จะได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษา จากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมากกว่ารูปแบบอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัทธพงศ์ มนต์ไธสง (2531, บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนมีความต้องการความรู้เรื่องเพศศึกษาจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และมีความคิดเห็นว่าการจัดสอนเพศศึกษาแบบสอดแทรกไว้ในวิชาอื่น ๆ ควรเริ่มสอนตั้งแต่วัยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และผลการวิจัยโครงการส่งเสริมสุขภาพทางเพศที่นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน (2543) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียนมีความสำคัญมาก การสอนความรู้ที่เป็นทฤษฎีอย่างเดียวไม่พอเพราะจะไม่เกิดทักษะที่ยั่งยืน แต่ละโรงเรียนควรมีครูสอนเพศศึกษาที่สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาด้วย

นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า การเข้าค่ายอบรมความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นรูปแบบที่นักเรียนต้องการมากที่สุด ได้มีการศึกษาโครงการค่ายเพศศึกษา Sex must say ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างอีโคโนเดย์และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อร่วมรณรงค์การสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้องในหมู่วัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลความรู้สร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่างเพศในมิติทางสังคมและวัฒนธรรม เสริมสร้างทักษะการสื่อสารและฝึกทักษะในการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์หรือเผยแพร่ความรู้ในสถานศึกษาให้กับกลุ่มเยาวชนอาสาสมัครที่จะเป็นตัวแทนในการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้อง รวมถึงลดช่องว่างในการสื่อสารเรื่องเพศให้น้อยลง การดำเนินงาน

เน้นการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักค้างแรมและการให้ความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต โครงการนี้จัดขึ้นมาแล้ว 2 ครั้ง ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนวัยรุ่นในช่วงอายุ 13-18 ปี ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายเป็นจำนวนมากพึงพอใจการจัดกิจกรรมค่ายเป็นอย่างมาก ต้องการให้จัดค่ายอบรมในรูปแบบเดียวกันนี้ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการดำเนินงานของค่ายเพศศึกษานี้เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่นักเรียนวัยรุ่นนิยมใช้บริการทำให้มีความสนใจและเห็นประโยชน์ของการเข้าค่ายนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การเข้าค่ายอบรมความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่นักเรียนต้องการเหมือนกัน (อีโคโนเดย์, 2547)

สำหรับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่นักเรียนต้องการเป็นอันดับต่อไป คือ การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือต่าง ๆ เพื่อเสริมความรู้จากการเรียนในห้องเรียน ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือทั้งในห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดนอกโรงเรียนและหนังสือทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาสาระเพศศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับบทเรียน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาในครั้งนี้ มีสิ่งที่ควรตระหนักคือ นักเรียนให้ความสำคัญในด้านการสนทนากับมารดาเพียง ร้อยละ 33.6 การสนทนากับพี่น้องเพศเดียวกัน ร้อยละ 19.7 การสนทนากับบิดา ร้อยละ 17.8 และการสนทนากับพี่น้องเพศตรงข้าม ร้อยละ 12.8 ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีความสำคัญและใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด นักเรียนควรได้มีการปรึกษาหารือ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนวัยรุ่นและเป็นเรื่องที่น่าจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศทั้งในปัจจุบันและอนาคต สิ่งสำคัญยิ่งคือ การให้ทุกคนในครอบครัวได้มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียน มีเวลาพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องเพศบ้างตามสมควร วัยรุ่นชายควรปรึกษาบิดา วัยรุ่นหญิงควรปรึกษามารดา พี่น้องควรพูดคุยเรื่องเพศกันอย่างเปิดเผยเพื่อที่จะทำความเข้าใจกับนักเรียนในลักษณะที่เรียกว่าเพศศึกษาเริ่มต้นจากครอบครัว คนในครอบครัวควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้ (พันธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์, 2542)

1. การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นเป็นอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองในอดีตกับเรื่องที่เรียนรู้

2. ความรู้และกามารมณ์เป็นเรื่องปกติธรรมดาแต่แนวทางในการมีความรักที่ปลอดภัยเป็นเช่นไร รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับธรรมเนียมประเพณีที่ติงามของไทย

3. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่ใช่เรื่องผิดบาป แต่เป็นการเสี่ยงภัย ถ้าไม่มีการเตรียมตัวไว้

4. เมื่อเกิดมีอารมณ์เพศจะมีทางออกอย่างไร ความสามารถในการอดทนอดกลั้น ควบคุมอารมณ์หรือเบี่ยงเบนความสนใจในเรื่องเพศไปสนใจในเรื่องอื่น ๆ เช่น ดนตรี การออกกำลังกาย การทำงานอดิเรก กิจกรรมเพื่อสังคมหรืออื่น ๆ ที่มีประโยชน์

5. บิดาต้องสอนลูกชาย พูดคุยกับลูกชายให้เรียนรู้พฤติกรรมความเป็นสุภาพบุรุษ มารดาควรสั่งสอนลูกสาวให้เป็นสุภาพสตรี รักนวลสงวนตัว ซื่อสัตย์หรือผลร้ายในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รวมทั้งสอนการวางตัวที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและวัยของตนเอง การหัดปฏิเสธสิ่งชั่วร้ายทั้งหลาย

สิ่งสำคัญก็คือ บิดามารดาควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก สอนให้มีความรักในครอบครัวเป็นเกราะกำบังลูก ๆ ไม่ให้ติดยาเสพติดหรือริมีความรักที่ไม่ปลอดภัยในวัยเรียน (พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์, 2546) นอกจากนี้บิดามารดาควรรู้เท่าทันสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเพื่อจะได้ปรับใช้กับลูกหลาน ควรปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศในทางที่ดีต่อลูก ไม่ว่าจะเป็ นลูกชายหรือลูกสาว (นลินี มกรเสน, 2541) หากบิดามารดาได้ให้ความรู้ความเข้าใจ ปลูกฝังทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศด้วยความรักความเข้าใจ ความใกล้ชิดกับบุตรจะเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่ช่วยให้บุตรมีพัฒนาการที่ถูกต้อง มีทัศนคติและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อไป

6. นักเรียนมีความต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ คือ การมีเพศสัมพันธ์และการร่วมเพศอย่างถูกวิธี ถูกหลักและปลอดภัย การคบหาเพื่อนต่างเพศ การปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ การวางแผนครอบครัวและ

การคุมกำเนิด โรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันโรคเอดส์ พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่น อารมณ์ทางเพศและการระบายอารมณ์ทางเพศ ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ โทษของการมีเพศสัมพันธ์และปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ความผิดปกติทางเพศ การมีความรักและการปฏิบัติตัวต่อคู่รักและระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง ความต้องการของเพศตรงข้ามและวิธีทำให้เพศตรงข้ามมีความสุข ความหมายของจุดสุดยอดและการถึงจุดสุดยอด การกำเนิดบุตรและการใช้ชีวิตร่วมกันในอนาคต การตรวจสอบการตั้งครรภ์หลังการมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ และการปฏิบัติตนเมื่อตั้งครรภ์

เนื้อหาสาระที่นักเรียนต้องการได้รับความรู้ดังกล่าว มีความคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ อุมารักษ์ ภัทรวาณิชย์ (2540, 1) ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ รวมทั้งการใช้ถุงยางอนามัยและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธพงศ์ มนต์ไธสง (2531, บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนมีปัญหาทางเพศมากที่สุดในด้านการวางตัวต่อเพศตรงข้าม การควบคุมอารมณ์ทางเพศ สุขอนามัยทางเพศ เพศสัมพันธ์ การวางแผนครอบครัวและต้องการได้รับความรู้ในเรื่องดังกล่าว การเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ในปัจจุบันเนื้อหาสาระเหล่านี้ได้สอดแทรกอยู่ในกลุ่มสาระ สุขศึกษาและพลานามัย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี แต่ควรมีการเพิ่มเติมสาระความรู้ในเรื่องดังกล่าวให้มากขึ้น โดยอาจจัดในลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตัวเอง รู้จักที่จะอยู่กับเพื่อนต่างเพศและปรับตัวปรับใจให้ประพฤติปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องต่อไป

ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี นักเรียนส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่าครู-อาจารย์และการเรียนการสอนในโรงเรียนมีความสำคัญต่อกรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนเป็นอย่างมากและเป็นรูปแบบการให้ความรู้ที่นักเรียนต้องการมากที่สุด อีกทั้งโรงเรียนยังเป็นแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาทั้งจากการเรียนการสอน จาก

หนังสือเรียน หนังสือเพศศึกษาทั่วไป และอื่น ๆ ต้องการ
ได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความ
สนใจของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่
น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในหลายประเด็นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี มีความรู้เรื่องเพศศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังไม่มากพอที่จะเข้าใจเรื่อง
เพศศึกษาได้อย่างลึกซึ้ง ดังนั้นครอบครัวและโรงเรียน
ควรมีบทบาทร่วมกันในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง
และเหมาะสมทั้งเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาและความรู้ที่
สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน เพราะ
นอกเหนือจากความรู้เรื่องเพศศึกษาแล้วนักเรียนจะได้
ฝึกการคิดวิเคราะห์สภาพปัญหาทางเพศในสังคม เข้าใจ
ถึงสถานการณ์เรื่องเพศ เพื่อนำไปสู่การเกิดเจตคติและ
การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. ครอบครัวและโรงเรียนควรปลูกฝังความรู้
เรื่องเพศศึกษาให้กับนักเรียนชายเพิ่มขึ้น โดยชี้ให้เห็นถึง
พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ การรู้จัก
ควบคุมอารมณ์และความต้องการทางเพศตามวัยของตน
การปฏิบัติตนเป็นสุภาพบุรุษ ให้เกียรติและเห็นคุณค่า
ของเพศหญิงซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เพราะปัญหา
ทางเพศในสังคมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจะมีความเกี่ยวข้อง
สืบเนื่องจากเพศชายมากกว่า บิดามารดาควรมีบทบาท
ในการให้คำปรึกษาเรื่องเพศแก่บุตรชาย-หญิง สร้าง
บรรยากาศในครอบครัวให้อบอุ่น มีความรักความผูกพัน
กัน ให้เกียรติและเห็นคุณค่าของสมาชิกทุกคนในครอบครัว
จะเป็นการอบรมสั่งสอนความรู้และการปฏิบัติตนอย่าง
ถูกต้องดีงามให้แก่บุตรได้

ในด้านศาสนา ทั้งศาสนาพุทธและศาสนา
อิสลามต่างมีหลักคำสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้อยู่
ในกรอบของศีลธรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งครอบครัว
ควรมีบทบาทในการปลูกฝังหลักคำสอนทางศาสนาให้
กับนักเรียนตั้งแต่เยาว์วัยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการ
วางกรอบความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในแนวทางที่
ถูกต้อง เหมาะสม ตามหลักศีลธรรมและประเพณีอันดีงาม
ให้ปฏิบัติตนในทางสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้แก่สังคม เช่น

กิจกรรมนันทนาการ การออกกำลังกาย การรณรงค์
ต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ ในส่วนนักเรียนที่นับถือศาสนา
อิสลาม โรงเรียนควรเสริมความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เป็น
วิชาการให้มากขึ้น รวมถึงการให้ความรู้เรื่องการวางแผน
ครอบครัวที่สอดคล้องกับหลักการทางศาสนา เพื่อช่วย
ให้นักเรียนมีความรอบรู้ในเรื่องเพศศึกษามากยิ่งขึ้น

ในด้านสภาพสังคมที่โรงเรียนตั้งอยู่ จะพบว่า
อิทธิพลของสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ จะมีบทบาทต่อ
ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมาก ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน
จะเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในสภาพสังคมแบบใด ดังนั้น
องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การนำเสนอสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ควรได้ตระหนักถึงการ
นำเสนอสื่อเหล่านั้น ให้เป็นไปเพื่อการปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรมและการปฏิบัติที่ถูกต้องในกรอบของวัฒนธรรม
ที่ดีงามของสังคม เพื่อเป็นการเสริมสร้างทัศนคติและ
ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมให้กับนักเรียนต่อไป

3. ผลการวิจัย พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ในจังหวัดปัตตานี มีความเห็นว่าการจัดการ
เรียนการสอนในห้องเรียนเป็นรูปแบบที่ให้ความรู้เรื่อง
เพศศึกษาแก่นักเรียนมากที่สุด รองลงมาในร้อยละที่
ใกล้เคียงกัน คือ การจัดค่ายอบรมความรู้เรื่องเพศศึกษา
ซึ่งทั้งสองวิธีเป็นลักษณะการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่
มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือผู้สอน/วิทยากรและ
นักเรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน หากผู้สอน/
วิทยากรมีการเตรียมความพร้อมในการให้ความรู้ด้วย
วิธีการต่าง ๆ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน จะช่วยให้
การจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการอบรมบรรลุผล
ตามจุดมุ่งหมายได้ นอกจากนี้อาจารย์แนะแนว อาจารย์
ที่ปรึกษาก็จะต้องมีการเตรียมการในด้านต่าง ๆ ให้มาก
ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในสภาพสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อ
และวัฒนธรรมตะวันตก ต้องเป็นผู้รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์
สามารถให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับ
เรื่องเพศของนักเรียนได้ เนื่องจากเพศศึกษาเป็นเรื่องของ
ธรรมชาติที่ทุกคนพึงเรียนรู้และเข้าใจ ปัญหาทางเพศที่
เกิดขึ้นหรือการป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางด้านนี้จึงเป็น
สิ่งที่จะต้องร่วมมือกันทุก ๆ ฝ่าย การจัดอบรมการเรียน
การสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ผู้สอนในทุกระดับชั้น ทุก
รายวิชาอาจารย์แนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียน
จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำ

ความรู้ที่ถูกต้อง เหมาะสมไปอบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของสถาบัน สื่อสารมวลชนและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เยาวชน เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักในการส่งเสริมค่านิยมที่ดีงามเกี่ยวกับเรื่องเพศแก่เยาวชนให้มากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวกับการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาแก่เยาวชน โดยครอบคลุมตัวแปรด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับครอบครัวในหลาย ๆ ด้าน เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศให้แก่วัยรุ่นตั้งแต่ระดับครอบครัวได้

3. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายด้านเพศศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อจะได้ทราบถึงแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับเพศศึกษากับเยาวชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครูในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่เหมาะสมกับระดับและความต้องการของนักเรียน

5. ควรศึกษากลุ่มประชากรให้กว้างขึ้น ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เข้าสู่วัยรุ่นที่มีความอยากรู้อยากเห็นอยากรทดลอง โดยเฉพาะในเรื่องเพศเพื่อจะได้ทราบถึงระดับของความรู้ในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียน อันจะเป็นแนวทางในการเสริมความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษาให้แก่นักเรียนตั้งแต่แรกเริ่มและควรขยายผลการศึกษาไปถึงระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลายกำลังจะก้าวไปสู่ผู้ใหญ่และมีครอบครัวในอนาคต เพราะหากประชากรในระดับนี้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องเรื่องเพศศึกษา จะมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องเพศให้แก่วัยรุ่นอื่น ๆ ได้ และควรศึกษากลุ่มประชากรนอกระบบโรงเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งของสังคม ซึ่งพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศของกลุ่มประชากรนอกระบบโรงเรียนนี้อาจส่งผลกระทบต่อสังคมได้มากเช่นกัน

6. ควรมีการศึกษาถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาวิธีต่าง ๆ ที่จะเอื้อให้นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาได้มากที่สุดต่อไป ควรศึกษาวิจัยรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดค่ายอบรมความรู้เรื่องเพศศึกษาให้แก่นักเรียนในวัยต่าง ๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กิตติ กันภัย และสุกมล วิภาวีพลกุล. (2546). เพศ...สื่อและความรุนแรงของวัยรุ่น. (ออนไลน์). มีที่: http://www.thaimental.com/article_htdocs/article_detail.asp?number=437. สืบค้นเมื่อ [21 มิถุนายน 2546]

โครงการสำรวจดูเร็ก โกลบอล เซ็กซ์ เซอร์เวย์. 1999. Sex ในดวงวัยรุ่น. (ออนไลน์). มีที่: http://www.thaidoctoro.com/man_3.htm. สืบค้นเมื่อ [12 มิถุนายน 2545]

จรรยา ทองถาวร. (2530). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

จันจิรา ไทยบัณฑิตย์. 2538. การศึกษาเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิตรา ทองเกิด. (2544). เรียนรู้เรื่องเพศในโรงเรียน. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=2889 & maintype>. สืบค้นเมื่อ [21 มิถุนายน 2546]

จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2535). ทัศนคติและพฤติกรรม การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม. (2527). พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู. กรุงเทพฯ: มิตรนราการพิมพ์.

เทวินทร์ ขอบเหนี่ยวกลาง. (2547). "รายงานพิเศษ...กระแส นิยมวัยรุ่นยุคดิจิทัล" มติชนสุดสัปดาห์. 24 ,1127 (27 กุมภาพันธ์), 26.

นลินี มกรเสน. (2541). ปัญหา Free Sex ของวัยรุ่น. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=1156 & maintype>. สืบค้น

- เมื่อ [21 มิถุนายน 2546]
นิกร ดุสิตสิน. (2543). **เพศศึกษาในเด็ก: สอนให้หนูรู้จัก**.
(ออนไลน์). มีที่: [http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=0025 & maintype.](http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=0025&maintype.)
สืบค้นเมื่อ [2 มิถุนายน 2545]
- ประกายเพชร พันธุ์พฤกษ์. (2524). **การศึกษาเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพศศึกษา
ในโรงเรียนของนักเรียนชาย-หญิงในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพฯ: ปริญญานิพนธ์
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประคอง กรรณสุด. (2525). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรม
ศาสตร์**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ปรียา อันตระกูล. (2523). **ความรู้และทัศนคติของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพ-
มหานคร ในด้านเพศศึกษาและการวางแผน
ครอบครัว**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
สาขาสังคมวิทยา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พัทธพงศ์ มนต์ไธสง. (2531). **การศึกษาความรู้และความ
ต้องการด้านเนื้อหาเพศศึกษาของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น**.
ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาศึกษา-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พันธ์ศักดิ์ ศุกระฤกษ์. (2542). **หัวข้อที่จะพูดคุยเรื่องเพศ
ในครอบครัว**.(ออนไลน์). มีที่: [http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=3071 & maintype.](http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=3071&maintype.) สืบค้นเมื่อ [20 มิถุนายน 2546]
- พิมพ์พรรณ อิศรภักดี. (2545). **"วัยรุ่น พฤติกรรมทางเพศ
และเพศศึกษา" ประชากรและการพัฒนา**. 22, 4
(เมษายน-พฤษภาคม), 1-2.
- ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์. (2526). **ความรู้ เจตคติและ
ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียน ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร**.
กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
ประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภาศิริ การิกาญจน์. (2541). **บทบาทของพ่อแม่ในการสอน
เพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร**.
นครปฐม: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
ประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สันทัต เสริมศรี และสิบพงศ์ ไชยพรรค. (2533). **"ความ
สัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นในเขตเมืองส่วนภูมิภาค"
ในเอกสารการประชุมวิชาการประชากรศาสตร์
แห่งชาติ**, กรุงเทพฯ: สมาคมนักประชากรไทย.
(อัดสำเนา)
- สุชาติ โสมประยูร และวรรณิ โสมประยูร. (2543). **เพศศึกษา**.
(ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรางค์ จันทร์เอม. (2529). **สุขภาพจิต**. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- สุนิสา สิริวิพันธ์. (2540). **รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะมุ่ง
อนาคตของเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ใน
เขตการศึกษา 2**. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุนณา ชมพูทวีป และคณะ. (2532). **"การศึกษาความรู้
ทัศนคติและประสบการณ์ทางเพศของนักเรียน
มัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" ใน เอกสารการ
ประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ**.
กรุงเทพฯ: สมาคมนักประชากรไทย. (อัดสำเนา)
- "หนังสือเพศศึกษา", 2546. (ออนไลน์). มีที่: http://www.thaidoctoro.com/man_3.htm. สืบค้นเมื่อ [12 มิถุนายน 2545]
- อัปดุลการี สาเมาะ. (2540). **ผลของวิธีสอนต่างวิธีที่มีต่อ
การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไทยมุสลิม**.
ปัตตานี: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาศึกษา-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- "**อี โอ ทูเดย์ จับมือ สสส. เดินหน้า Sex must say โครงการ
2 รักใคร่ใสสะอาด**". (ออนไลน์). มีที่: http://www.thaidoctoro.com/man_3.htm. สืบค้นเมื่อ [12 มิถุนายน 2545]
- อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์. (2540). **การใช้สื่อเพื่อปรับเปลี่ยน
ความคิดเห็นและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น:
กรณีศึกษาโรงเรียนพาณิชยการแห่งหนึ่งใน
กรุงเทพมหานคร**. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากร
และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Dawkins, Julia. (1971). "Why Give Sex Education" **Merry-
Go-Round**. London. The British Broadcasting
Corperation.
- Shipman, Gordon. (1968). "The Psychodynamics of
Sex Education", **The Journal of School Health**.
38, 8 (October), 491.

Sonya, Rae. (1974). "Sex Education and Adolescence Attitudes" **Dissertation Abstract International**. 12 (June 1974). 7584-A.

Thornburg, Hershel D. (1970). **Development in Adolescence**. California: Brooks.

Warren, Corric Lee. (1969). "Source and Accuracy of College Student's Sex Knowledge" **The Journal of School Health**. 34, 3 (March), 588.